

ความคิดเห็นของสมาชิกชุมชนเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดการหมู่บ้านโอท็อป
เพื่อการท่องเที่ยว หมู่บ้านปางขอน ตำบลห้วยชมภู อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

The Opinions of Community members toward an Efficiency Management
of the One Tambon One Product (OTOP) Village Case Study :
Pangkhon Village, Huai Chomphu Subdistrict,
Muang District, Chiang Rai Province

เสาวคนธ์ เฮ็งสวัสดิ์¹ พรรณนุช ชัยปิ่นชนะ²

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกชุมชนเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดการของหมู่บ้านโอท็อปเพื่อการท่องเที่ยว หมู่บ้านปางขอน และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดการหมู่บ้านโอท็อปเพื่อการท่องเที่ยว จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิกหมู่บ้านปางขอน ตำบลห้วยชมภู อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบการวิจัยเชิงปริมาณ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการใช้แบบสอบถามออนไลน์ สุ่มกลุ่มตัวอย่างจำนวน 320 คน ซึ่งเป็นสมาชิกในเขตชุมชนหมู่บ้านปางขอน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของทาร์ยามานันท์ ทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบอาศัยหลักความน่าจะเป็น โดยวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยใช้คำสั่งโปรแกรมคอมพิวเตอร์ (Computer Command Sampling) สร้างหมายเลขตามลำดับรายชื่อที่กำหนดเพื่อทำการสุ่มหมายเลขตัวอย่างจากจำนวน 1,114 หมายเลข ใช้คำสั่งสุ่มเลือกตัวเลขจนได้กลุ่มตัวอย่างครบตามจำนวน เป็นจำนวน 320 ตัวอย่าง สถิติที่ใช้ในงานวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ร้อยละ (Percentage) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) รวมถึงใช้สถิติ t-test เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของตัวอย่าง 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน โดยใช้ One Way Analysis of Variance : ANOVA ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของหลายตัวอย่าง ตั้งแต่ 2 กลุ่มขึ้นไป และใช้สถิติ F-test ทดสอบค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป เป็นการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (Analysis of Variance : ANOVA) รวมถึงใช้วิธี Scheffe ในการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของค่าเฉลี่ยระดับประสิทธิภาพการจัดการหมู่บ้านโอท็อปเพื่อการท่องเที่ยว ผลการศึกษาค้นคว้าความคิดเห็นของสมาชิกชุมชนต่อประสิทธิภาพการจัดการหมู่บ้านโอท็อปเพื่อการท่องเที่ยว พบว่าในประเด็นด้านจัดสรรคนเข้าทำงานรวม มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการวางแผนรวม

¹ นักศึกษาปริญญาโท คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยพายัพ อีเมลล์ saowakhon.heng@gmail.com

² อาจารย์ประจำสาขาวิชาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยพายัพ อีเมลล์ punnuchchai@gmail.com

ด้านการจัดองค์กรรวม ด้านการสั่งการรวม และด้านการควบคุมรวม โดยภาพรวมมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

คำสำคัญ: ความคิดเห็นของสมาชิกชุมชน, ประสิทธิภาพการจัดการ, หมู่บ้านโอท็อปเพื่อการท่องเที่ยว

Abstract

The main purposes of this research were to investigate the opinions of community members toward an efficiency management of the One Tambon One Product (OTOP) Village case study: Pangkhon village, Huai Chomphu subdistrict, Muang district, Chiang Rai province. Additionally, to compare the opinions according to gender, age, duty / responsibility within the village, and the length of living time in the village. Moreover, the quantitative research was conducted by studying the samples of 320 respondents which were selected by purposive sampling persons who were populace in Pangkhon village area. The sample size is derived from Taro Yamane's formula. Probability sampling was performed using a Computer Command Sampling method; generated numbers in a given list order to randomize the sample numbers from 1,114 numbers, then, used random command select the numbers until the total number of samples was 320 samples. The tool used for data collection was 5 levels rating scale questionnaire at reliability of 0.50. The statistical analysis used in this study were mean, percentage, frequency, standard deviation, t-test, F-test, One Way Analysis of Variance:ANOVA and Scheffe's method; to find out which pairs of means are significant. On the other hand, the result of this research indicates that: opinions of community members toward an efficiency management on Staffing aspect has the highest level of performance reviews, followed by Planning, Organizing, Directing and Controlling were in the high level of performance reviews of opinions community members toward an efficiency management of the One Tambon One Product (OTOP) Village case study: Pangkhon village, Huai Chomphu subdistrict, Muang district, Chiang Rai province.

Keywords: Opinions of Pangkhon villagers, Management Efficiency, OTOP Village

ความสำคัญและที่มาของปัญหาวิจัย

การท่องเที่ยวในชุมชนเป็นรูปแบบการท่องเที่ยวได้รับความสนใจและได้รับการสนับสนุนเพิ่มมากขึ้น ทั้งจากนักท่องเที่ยวและส่วนของภาครัฐ ซึ่งรูปแบบการท่องเที่ยวมีความแตกต่างจากเดิมเนื่องจากนักท่องเที่ยวจะได้รับประสบการณ์ใหม่ๆ จากชุมชนท้องถิ่น ได้เรียนรู้และสัมผัสวิถีชีวิตคนท้องถิ่น ทั้งด้านศิลปะ วัฒนธรรม อาหาร ภูมิปัญญาและอื่นๆ จึงมีการพัฒนาและสนับสนุนให้เกิด “หมู่บ้านโอท็อป” (OTOP Village) หรือหมู่บ้านโอท็อปเพื่อการท่องเที่ยว ซึ่งได้เริ่มต้นโครงการขึ้นในปี พ.ศ. 2549 ภายใต้หน่วยงานของกรมการพัฒนาชุมชน ได้มีจุดมุ่งหมาย

14 พฤษภาคม พ.ศ. 2565 เข้าร่วมประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานแบบ Online

สำคัญในการพัฒนาชุมชนให้เข้มแข็งและยั่งยืน มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน เพื่อสร้างความสามัคคี และสร้างสรรค์สิ่งใหม่ให้กับชุมชน ซึ่งสามารถผสมผสานวิถีชีวิตที่มีความเป็นเอกลักษณ์ ศิลปะ วัฒนธรรม ที่มีอัตลักษณ์โดดเด่น สามารถช่วยเสริมสร้างให้ผลิตภัณฑ์โอท็อปของชุมชนมีความน่าสนใจยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ของกรมการพัฒนาชุมชนที่ต้องการกระตุ้นให้สังคมและเศรษฐกิจเกิดความมั่นคง ประชาชนมีความมั่งคั่ง เกิดความยั่งยืนทั้งในชุมชนรวมถึงประเทศไทยต่อไปได้ในอนาคต (กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย, 2561 : 2-5)

จังหวัดเชียงรายจึงเป็นจังหวัดหนึ่งที่มีเอกลักษณ์และความโดดเด่น รวมถึงศักยภาพในด้านการท่องเที่ยว และยังมีหมู่บ้านโอท็อปเพื่อการท่องเที่ยวที่สำคัญคือ หมู่บ้านปางขอน ตำบลห้วยชมภู อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย เป็นหมู่บ้านที่มีเสน่ห์ อีกทั้งผ่านการพิจารณาตามเกณฑ์ที่ภาครัฐกำหนดให้เป็นหมู่บ้านโอท็อปเพื่อการท่องเที่ยว หมู่บ้านปางขอนมีสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงและมีความสวยงาม เช่น โครงการสถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงตามพระราชดำริบ้านปางขอน โดยมีธรรมชาติพรรณพืชที่หลากหลาย ความสูงของยอดดอยที่ 1,600 เมตรจากระดับน้ำทะเล อีกทั้งนักท่องเที่ยวสามารถมองเห็นทัศนียภาพของทะเลหมอกจากบนยอดดอย รวมถึงความสวยงามของลำน้ำกกและตัวเมืองเชียงรายได้ (กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช, 2547 : ย่อหน้า 1) ความโดดเด่นของหมู่บ้านปางขอนอีกอย่างหนึ่งคือการมีวิถีชีวิตแห่งกาแป และมรดกวัฒนธรรมชาติพันธุ์ที่โดดเด่น 4 ชนเผ่า ประกอบด้วย อาข่า เย้า (อัวเมี่ยน) ล่าหู่ (มุเซอ) และจีนยูนนาน (สำนักงานปลัด อบต.ห้วยชมภู, 2562 : 4)

ในปัจจุบันการท่องเที่ยวชุมชน หรือการท่องเที่ยวในท้องถิ่นมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น เพราะนักท่องเที่ยวยุคใหม่ ได้ให้ความสำคัญในเรื่องการรับรู้ถึงคุณค่าในรูปแบบใหม่ ๆ จากการท่องเที่ยว ซึ่งมีความเป็นเอกลักษณ์และแตกต่าง จากรูปแบบเดิม เพื่อเป็นการเรียนรู้และสร้างประสบการณ์ใหม่ รวมถึงได้สัมผัสกับวิถีของผู้คนท้องถิ่นผ่าน การทำกิจกรรมต่าง ๆ และได้เป็นส่วนหนึ่งในการดำเนินชีวิตร่วมกับชาวบ้าน จึงส่งผลทำให้ผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น อาหารท้องถิ่น รวมถึงด้านธุรกิจบริการ ได้เป็นที่รู้จักและได้รับความสนใจเพิ่มมากขึ้นจากเดิม (สถาบันพัฒนา วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2562 : ย่อหน้า 4) อย่างไรก็ตาม จากการสังเกตของผู้นำชุมชน พบว่านักท่องเที่ยว ที่ให้ความสนใจในการมาเยือนหมู่บ้าน เพื่อมาเรียนรู้วิถีชีวิตของหมู่บ้านปางขอนยังคงไม่ได้รับความนิยมนเท่าที่ชุมชน คาดหวัง และมีจำนวนนักท่องเที่ยวที่ไม่เพิ่มขึ้นหรือลดลงจากเดิม ขณะเดียวกันประสิทธิภาพของการจัดการงานในด้าน ต่างๆ เช่น การวางแผนงานที่เป็นลายลักษณ์อักษรและการจัดเก็บข้อมูลเพื่อการตรวจสอบย้อนหลัง การจัดการขั้นตอน การดำเนินการกิจกรรมเพื่อให้สมาชิกปฏิบัติตามได้อย่างเป็นระเบียบ การควบคุมและการประเมินงานภายในหมู่บ้าน ยังคงมีปัญหาอยู่ในหลายประการที่ต้องได้รับการปรับเปลี่ยนและการพัฒนา (สัมภาษณ์ อินทฤทธิ์ วุฒิชัย, ผู้ใหญ่บ้าน ปางขอน, หมู่บ้านปางขอน, 6 กรกฎาคม 2563)

จากเหตุผลดังกล่าว การศึกษาประสิทธิภาพการจัดการของหมู่บ้านปางขอนที่เกิดขึ้นในการดำเนินการ ของหมู่บ้านปางขอน ซึ่งเป็นหมู่บ้านโอท็อปเพื่อการท่องเที่ยว จะทำให้สมาชิกชุมชนได้ทราบถึงทิศทางการปรับปรุง และพัฒนาลักษณะการจัดการร่วมกันได้อย่างตรงประเด็น อีกทั้งเพื่อเป็นการรักษาและเพิ่มมาตรฐาน ในการเป็นหมู่บ้านโอท็อปเพื่อการท่องเที่ยวให้ดียิ่งขึ้น จากการเล็งเห็นถึงศักยภาพของหมู่บ้านปางขอน เสน่ห์และความ โดดเด่นของชุมชน รวมถึงสมาชิกในชุมชนซึ่งสามารถเป็นส่วนหนึ่งที่ส่งผลให้ทิศทางการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจ

ในชุมชนมีโอกาสเติบโตได้มากขึ้นกว่าเดิม เพื่อสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจในชุมชนให้มากขึ้น และเพื่อเพิ่มศักยภาพการดำเนินการของคนในชุมชนอย่างมีระบบ และเป็นระเบียบ เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการภายในชุมชน สามารถนำไปสู่การวิเคราะห์กลยุทธ์เพื่อการบริหารจัดการที่เหมาะสม ส่งผลต่อการเพิ่มรายได้ให้แก่ชุมชนได้มากยิ่งขึ้นในอนาคต อีกทั้งยังเป็นหมู่บ้านต้นแบบให้แก่หมู่บ้านอื่นๆ ในประเทศไทยได้ เพื่อเสริมสร้างชุมชนอย่างมั่นคง มีความมั่งคั่งและยั่งยืนได้ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกชุมชนเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดการของหมู่บ้านโอท็อปเพื่อการท่องเที่ยวหมู่บ้านปางขอน ตำบลห้วยชมภู อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดการหมู่บ้านโอท็อปเพื่อการท่องเที่ยวจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิกหมู่บ้านปางขอน ตำบลห้วยชมภู อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ทำการศึกษาค้นคว้าต่อประสิทธิภาพการจัดการของหมู่บ้านโอท็อปเพื่อการท่องเที่ยวหมู่บ้านปางขอน ตำบลห้วยชมภู อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย คือ สมาชิกในชุมชนหมู่บ้านปางขอน โดยทราบจำนวนประชากรในการวิจัยที่แน่นอนคือ 1,114 คน (องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยชมภู, 2562 : ย่อหน้า 11) จากนั้น คำนวณสูตรของ ยามาเน่ (Yamane, 1973) ผู้วิจัยจึงใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 295 ตัวอย่าง จากนั้นสำรองเผื่อความผิดพลาดไว้ จำนวน 25 ตัวอย่าง ความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้นได้ ร้อยละ 5 เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่ดีทำการเลือกสุ่มตัวอย่างแบบอาศัยหลักความน่าจะเป็น (Probability Sampling) โดยวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยใช้คำสั่งโปรแกรมคอมพิวเตอร์ (Computer Command Sampling) สร้างหมายเลขตามลำดับรายชื่อที่กำหนดเพื่อทำการสุ่มหมายเลขตัวอย่างจากจำนวน 1,114 หมายเลข จากนั้นใช้คำสั่งสุ่มเลือกตัวเลขจนได้กลุ่มตัวอย่างครบตามจำนวนเป็นจำนวน 320 ตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามออนไลน์เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของสมาชิกชุมชนเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดการหมู่บ้านโอท็อปเพื่อการท่องเที่ยวหมู่บ้านปางขอน ทำการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามปลายปิด โดยมีให้เลือก 5 ระดับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ซึ่งเกี่ยวกับสมาชิกหมู่บ้านโอท็อปเพื่อการท่องเที่ยว หมู่บ้านปางขอน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ตำแหน่งหน้าที่ / ความรับผิดชอบในหมู่บ้าน ระยะเวลาการอาศัยในหมู่บ้านปางขอน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดการในการดำเนินงานของหมู่บ้านโอท็อปเพื่อการท่องเที่ยว หมู่บ้านปางขอน ในด้านการจัดการ 5 ด้าน ได้แก่ การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ

(Organizing) การจัดสรรคนเข้าทำงาน (Staffing) การสั่งการ (Directing) และการควบคุม (Controlling) ที่มีความเชื่อมโยงตามหลักเกณฑ์การพิจารณาการเป็นหมู่บ้านโอท็อปเพื่อการท่องเที่ยว โดยแบบสอบถามมีให้เลือก 5 ระดับ ใช้มาตรวัดแบบลิเคิร์ต (Likert's scale)

ตอนที่ 3 รวบรวมข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดการภายในหมู่บ้านโอท็อปเพื่อการท่องเที่ยวหมู่บ้านปางขอน

การหาคูณภาพเครื่องมือ

การทดสอบความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นของเครื่องมือวิจัยสำหรับการวิจัย มีดังนี้

การหาความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทดสอบ (Pretest) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มที่จะศึกษาจำนวน 30 คน โดยการนำไปวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นเป็นรายข้อ (Item Analysis) หาความเชื่อมั่นรวมโดยใช้วิธีของ Cronbach (1984) เพื่อให้เกิดความชัดเจนของข้อคำถามโดยใช้เกณฑ์ยอมรับที่มีค่ามากกว่า 0.70 ซึ่งผู้วิจัยทดสอบแล้วพบว่า การวัดหาค่าความเชื่อมั่นจากกลุ่มตัวอย่างจริง 30 คน มีค่าเท่ากับ 0.802 ซึ่งผ่านเกณฑ์ค่าความเชื่อมั่นมีค่าตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป ถือว่าเครื่องมือหรือแบบวัดที่สร้างขึ้นมีความเที่ยงตรง (กัลยา วาณิชยปัญญา, 2546 : 449) เพื่อแสดงว่าแบบสอบถามนี้มีความคงที่ของแบบสอบถาม และมีความเชื่อมั่นเพียงพอ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติในการคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น

การหาความเที่ยงตรง (Validity) ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามจากนั้นนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ ดำเนินการตรวจสอบถูกต้องของคำถามและความเที่ยงตรง ทั้งด้านการใช้ภาษาและความครบถ้วนของข้อมูลที่ต้องการสำรวจ ให้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ หลังจากนั้นดำเนินการแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำจากผู้ทรงคุณวุฒิ และทำการสำรวจต่อไป เพื่อให้ได้ข้อมูลจริงสำหรับการดำเนินการวิเคราะห์ในลำดับต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ร้อยละ (Percentage) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้บรรยายข้อมูลคุณสมบัติและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ทั้งในด้าน เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ตำแหน่งหน้าที่ / ความรับผิดชอบในหมู่บ้าน และระยะเวลาการอาศัยในหมู่บ้านของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติเชิงอ้างอิง (Inferential Statistics) ใช้สถิติ t-test เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของตัวอย่าง 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน โดยใช้ One Way Analysis of Variance : ANOVA ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของหลายตัวอย่างตั้งแต่ 2 กลุ่มขึ้นไป และใช้สถิติ F-test ทดสอบค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป เป็นการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (Analysis of Variance : ANOVA) รวมถึงใช้วิธี Scheffe ในการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของค่าเฉลี่ยระดับประสิทธิภาพการจัดการหมู่บ้านโอท็อปเพื่อการท่องเที่ยว

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นส่วนๆ เพื่อสะดวกต่อการทำความเข้าใจ ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดการในการดำเนินงานของหมู่บ้านโอท็อปเพื่อการท่องเที่ยว หมู่บ้านปางขอนเกี่ยวกับการจัดการ 5 ด้าน

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดการหมู่บ้านโอท็อปเพื่อการท่องเที่ยวจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิกหมู่บ้านปางขอน ตำบลห้วยชมภู อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการศึกษาพบว่า เพศกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีช่วงอายุระหว่าง 21-35 ปี ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร การศึกษาเฉลี่ยอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย รายได้เฉลี่ยต่อเดือน คือ 10,001-15,000 บาท กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่มีตำแหน่งหน้าที่ / ความรับผิดชอบ ภายในหมู่บ้าน และกลุ่มตัวอย่างส่วนมากมีระยะเวลาการอาศัยในหมู่บ้านปางขอนมากกว่า 10 ปีขึ้นไป

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

รายการ	ความถี่ (n=320)	ร้อยละ
เพศ		
หญิง	177	55.3
ชาย	143	44.7
อายุ		
18-20 ปี	25	7.8
21-35 ปี	159	49.7
36-50 ปี	107	33.4
51 ปีขึ้นไป	29	9.1
รายการ	ความถี่ (n=320)	ร้อยละ
อาชีพ		
เกษตรกร	126	39.4
พนักงานราชการ	24	7.5
ค้าขาย	72	22.5
พนักงานบริษัท	28	8.8
รับจ้าง	38	11.8
อื่นๆ	32	10.0

ระดับการศึกษา

ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า	93	29.1
มัธยมศึกษาตอนต้น	55	17.2
มัธยมศึกษาตอนปลาย	77	24.0
อนุปริญญา	20	6.3
ปริญญาตรีขึ้นไป	75	23.4
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
น้อยกว่า 5,000 บาท	27	8.4
5,000-10,000 บาท	38	11.9
10,001-15,000 บาท	141	44.1
15,001-20,000 บาท	60	18.8
20,001 บาทขึ้นไป	54	16.8
ตำแหน่งหน้าที่/ความรับผิดชอบ		
ไม่มี	219	68.4
มี	101	31.6
ระยะเวลาการอาศัยในหมู่บ้านปางขอน		
1-2 ปี	6	1.9
3-5 ปี	29	9.1
6-10 ปี	33	10.2
มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	252	78.8
รวม	320	100.0

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดการในการดำเนินงานของหมู่บ้านโอท็อปเพื่อการท่องเที่ยว หมู่บ้านปางขอนเกี่ยวกับการจัดการ 5 ด้าน

ผลการศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกชุมชนเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดการหมู่บ้านโอท็อปเพื่อการท่องเที่ยว หมู่บ้านปางขอน ในประเด็นด้านจัดสรรคนเข้าทำงานรวม มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยรวม 4.36 รองลงมา คือ ด้านการวางแผนรวม มีค่าเฉลี่ยรวม 4.04 ด้านการจัดองค์กรรวม มีค่าเฉลี่ยรวม 3.80 ด้านการสังการรวม มีค่าเฉลี่ยรวม 3.76 และด้านการควบคุมรวม มีค่าเฉลี่ยรวม 3.49 โดยภาพรวมมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก พบค่าเฉลี่ยรวม 3.89

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของสมาชิกชุมชนต่อประสิทธิภาพการจัดการรวมทั้ง 5 ด้าน ของหมู่บ้านโอท็อปเพื่อการท่องเที่ยวหมู่บ้านปางขอน

ประเด็นการจัดการรวม	ระดับประสิทธิภาพ		
	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	การแปลผล
1. P : Planning - ด้านการวางแผน	4.04	0.33	มาก
2. O : Organizing - ด้านการจัดองค์กร	3.80	0.53	มาก
3. S : Staffing - ด้านการจัดสรรคนเข้าทำงาน	4.36	0.53	มากที่สุด
4. D : Directing - ด้านการสั่งการ	3.76	0.28	มาก
5. C : Controlling - ด้านการควบคุม	3.49	0.45	มาก
รวม	3.89	0.42	มาก

สามารถสรุปได้ว่าความคิดเห็นของสมาชิกชุมชนต่อประสิทธิภาพการจัดการหมู่บ้านโอท็อปเพื่อการท่องเที่ยว หมู่บ้านปางขอน ตำบลห้วยชมภู อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย ในประเด็นด้านจัดสรรคนเข้าทำงานรวม มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการวางแผนรวม ด้านการจัดองค์กรรวม ด้านการสั่งการรวม และด้านการควบคุมรวม โดยภาพรวมมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลผลเทียบเกณฑ์เกี่ยวกับความคิดเห็นของสมาชิกชุมชนเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดการหมู่บ้านโอท็อปเพื่อการท่องเที่ยว

ข้อที่	ข้อความ	ค่าเฉลี่ย	ค่า	
			เบี่ยงเบนมาตรฐาน	การแปลผล
ด้านการวางแผน (Planning)				
1)	นโยบายการจัดการในการใช้ต้นทุนทางภูมิปัญญาครอบคลุมด้านศิลปวัฒนธรรม	4.61	0.49	มากที่สุด
4)	การกำหนดกรอบระยะเวลาที่แน่นอนในการปฏิบัติงาน	3.31	0.77	ปานกลาง
6)	การวางแผนทางเลือกสำรองเพื่อแก้ไขปัญหาในกรณีฉุกเฉินรับทราบโดยทั่วกัน	3.19	0.66	ปานกลาง
ด้านการจัดองค์กร (Organizing)				
1)	ระบุอำนาจหน้าที่ของสมาชิกชุมชนหรือผู้มีตำแหน่งรับผิดชอบไว้อย่างชัดเจนถึงขอบเขตการดำเนินงานภายในชุมชน	3.80	0.53	มาก
5)	มีการสร้างความเข้าใจในวัตถุประสงค์และข้อกำหนดของชุมชนทุกครั้งที่ในการประชุม	4.38	0.51	มากที่สุด

14 พฤษภาคม พ.ศ. 2565 เข้าร่วมประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานแบบ Online

ด้านการจัดสรรคนเข้าทำงาน (Staffing)

1) การวางแผนกำลังคนในการปฏิบัติงานมีความเหมาะสม ได้รับการยอมรับจากสมาชิกชุมชน 4.41 0.50 มากที่สุด

3) การคัดเลือกบุคคลแต่ละตำแหน่งมีความเหมาะสมตามศักยภาพของบุคคล 2.72 0.75 ปานกลาง

ด้านการสั่งการ (Directing)

1) การประสานงานภายในชุมชนมีความชัดเจนจัดประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเป็นประจำทุกเดือน 4.47 0.62 มากที่สุด

5) กระบวนการจัดการปัญหาในชุมชนมีขั้นตอนการ ดำเนินการที่เป็นลายลักษณ์อักษร 2.34 0.86 น้อย

ด้านการควบคุม (Controlling)

4) อนุรักษ์อัตลักษณ์ศิลปะการแสดงชนเผ่าของชุมชนได้อย่างเข้มแข็ง 4.66 0.47 มากที่สุด

1) กำหนดระเบียบการควบคุมดูแลการดำเนินงานภายในชุมชนอย่างเป็นขั้นตอน 3.02 0.66 ปานกลาง

6) หลักเกณฑ์ ข้อกำหนดหรือบทลงโทษมีความชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษรและทราบโดยทั่วกันในการดำเนินการในชุมชน 3.33 0.79 ปานกลาง

2) ตรวจสอบกระบวนการดำเนินการในทุกกลุ่มงานในชุมชนได้ 2.50 0.82 น้อย

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดการหมู่บ้านโอท็อปเพื่อการท่องเที่ยวจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิกหมู่บ้านปางขอน ตำบลห้วยชมภู อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดการหมู่บ้านโอท็อปเพื่อการท่องเที่ยว จำแนกตามเพศ อายุ ตำแหน่ง / หน้าที่ภายในหมู่บ้าน และระยะเวลาการอาศัยในหมู่บ้านของสมาชิกหมู่บ้านปางขอน ผู้วิจัยนำค่า Sig (2-tailed) จาก Output ไปเปรียบเทียบกับค่าความเชื่อมั่นที่ระดับ 95% หรือ $\alpha = 0.05$ และระดับ 99% หรือ $\alpha = 0.01$ เนื่องจากการทดสอบแบบสองทาง ถ้าค่า Sig (2-tailed) น้อยกว่า 0.05 หรือ 0.01 จะปฏิเสธ H_0

ตารางที่ 5 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน : การเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับประสิทธิภาพการจัดการหมู่บ้านโอท็อปเพื่อการท่องเที่ยวจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล 4 ด้าน ได้แก่ เพศ อายุ หน้าที่ / ความรับผิดชอบ และระยะเวลาการอาศัยในหมู่บ้าน

สมมติฐาน : ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดการหมู่บ้านโอท็อปเพื่อการท่องเที่ยว จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล	ค่า Sig	ผลการทดสอบสมมติฐานหลัก	ผลการทดสอบสมมติฐานรอง
สมมติฐานที่ 1 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดการหมู่บ้านโอท็อปเพื่อการท่องเที่ยวจำแนกตามเพศ			
ด้านการวางแผน	0.000	ปฏิเสธสมมติฐาน	ยอมรับสมมติฐาน
ด้านการจัดการองค์กร	0.805	ยอมรับสมมติฐาน	ปฏิเสธสมมติฐาน
ด้านการจัดสรรคนเข้าทำงาน	0.537	ยอมรับสมมติฐาน	ปฏิเสธสมมติฐาน
ด้านด้านการสั่งการ	0.537	ยอมรับสมมติฐาน	ปฏิเสธสมมติฐาน
ด้านการควบคุม	0.979	ยอมรับสมมติฐาน	ปฏิเสธสมมติฐาน
สมมติฐานที่ 2 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดการหมู่บ้านโอท็อปเพื่อการท่องเที่ยว จำแนกตามอายุ			
ด้านการวางแผน	0.020	ปฏิเสธสมมติฐาน	ยอมรับสมมติฐาน
ด้านการจัดการองค์กร	0.084	ยอมรับสมมติฐาน	ปฏิเสธสมมติฐาน
ด้านการจัดสรรคนเข้าทำงาน	0.539	ยอมรับสมมติฐาน	ปฏิเสธสมมติฐาน
ด้านการสั่งการ	0.539	ยอมรับสมมติฐาน	ปฏิเสธสมมติฐาน
ด้านการควบคุม	0.000	ปฏิเสธสมมติฐาน	ยอมรับสมมติฐาน
สมมติฐานที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดการหมู่บ้านโอท็อปเพื่อการท่องเที่ยว จำแนกตามหน้าที่ / ความรับผิดชอบ			
ด้านการวางแผน	0.648	ยอมรับสมมติฐาน	ปฏิเสธสมมติฐาน
ด้านการจัดการองค์กร	0.966	ยอมรับสมมติฐาน	ปฏิเสธสมมติฐาน
ด้านการจัดสรรคนเข้าทำงาน	0.049	ปฏิเสธสมมติฐาน	ยอมรับสมมติฐาน
ด้านการสั่งการ	0.049	ปฏิเสธสมมติฐาน	ยอมรับสมมติฐาน
ด้านการควบคุม	0.000	ปฏิเสธสมมติฐาน	ยอมรับสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 4 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดการหมู่บ้านโอท็อปเพื่อการท่องเที่ยว จำแนกตามระยะเวลาการอาศัยในหมู่บ้าน	ค่า Sig	ผลการทดสอบ สมมติฐานหลัก	ผลการทดสอบ สมมติฐานรอง
ด้านการวางแผน	0.001	ปฏิเสธสมมติฐาน	ยอมรับสมมติฐาน
ด้านการจัดการองค์กร	0.010	ปฏิเสธสมมติฐาน	ยอมรับสมมติฐาน
ด้านการจัดสรรคนเข้าทำงาน	0.004	ปฏิเสธสมมติฐาน	ยอมรับสมมติฐาน
ด้านการสั่งการ	0.004	ปฏิเสธสมมติฐาน	ยอมรับสมมติฐาน
ด้านการควบคุม	0.030	ปฏิเสธสมมติฐาน	ยอมรับสมมติฐาน

ผลการวิเคราะห์สมมติฐานการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดการหมู่บ้านโอท็อปเพื่อการท่องเที่ยว จำแนกตามเพศ อายุ ตำแหน่ง / หน้าที่ และระยะเวลาการอาศัยในหมู่บ้าน พบว่า ประเด็นที่มีการปฏิเสธสมมติฐานหลักและยอมรับสมมติฐานรอง หมายถึง ผลการทดสอบมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 หรือ 0.01 ขณะเดียวกัน ผลการทดสอบยอมรับสมมติฐานหลักและปฏิเสธสมมติฐานรอง หมายถึง ผลการศึกษาไม่แตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลทั้ง 4 ประการ ดังแสดงในตารางที่ 5

โดยสรุป การศึกษาวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ในการการเปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิกชุมชนเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดการหมู่บ้านโอท็อปเพื่อการท่องเที่ยว หมู่บ้านปางขอน ตำบลห้วยชมภู อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิกหมู่บ้านปางขอน ได้แก่ จำแนกตามเพศ อายุ ตำแหน่ง / หน้าที่ ภายในหมู่บ้าน และระยะเวลาในการอาศัยในหมู่บ้านปางขอน สามารถสรุปผลการวิเคราะห์สมมติฐานได้ ดังนี้

สามารถสรุปผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดการหมู่บ้านโอท็อปเพื่อการท่องเที่ยว หมู่บ้านปางขอน ตำบลห้วยชมภู อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิกหมู่บ้านปางขอน 4 ด้าน ได้แก่ เพศ อายุ ตำแหน่ง / หน้าที่ภายในหมู่บ้าน และระยะเวลาการอาศัยในหมู่บ้าน ผลการศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดการหมู่บ้านโอท็อปเพื่อการท่องเที่ยว จำแนกตามเพศ พบว่า เพศที่ต่างกันมีผลทำให้ระดับประสิทธิภาพการจัดการหมู่บ้านโอท็อปเพื่อการท่องเที่ยวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้แก่ ด้านการวางแผนรวม สำหรับด้านการจัดองค์กรรวม ด้านการจัดสรรคนเข้าทำงานรวม ด้านการสั่งการรวม และด้านการควบคุมรวม พบว่าไม่แตกต่างกัน เช่นเดียวกับผลการศึกษาการจำแนกตามตำแหน่ง / หน้าที่ภายในหมู่บ้าน ซึ่งความแตกต่างกันในประเด็นนี้มีผลทำให้ระดับประสิทธิภาพการจัดการหมู่บ้านโอท็อปเพื่อการท่องเที่ยว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้แก่ ด้านการควบคุมรวม นอกจากนี้ พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ ด้านการจัดสรรคนเข้าทำงานรวมและด้านการสั่งการรวม สำหรับด้านการวางแผนรวมและด้านการจัดองค์กรรวม พบว่าไม่แตกต่างกัน ขณะที่การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดการหมู่บ้านโอท็อปเพื่อการท่องเที่ยว จำแนกตามอายุ พบว่า อายุที่ต่างกันมีผลทำให้ระดับประสิทธิภาพการจัดการหมู่บ้านโอท็อปเพื่อการท่องเที่ยว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้แก่ ด้านการควบคุมรวม พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีช่วงอายุ 18-20 ปี แตกต่างกับช่วง

14 พฤษภาคม พ.ศ. 2565 เข้าร่วมประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานแบบ Online

อายุ 21-35 ปี และช่วงอายุ 36-50 ปี นอกจากนั้นยังพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีช่วงอายุ 21-35 ปี แตกต่างกับช่วงอายุ 51 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 สำหรับช่วงอายุคู่อื่น ๆ พบว่าไม่แตกต่างกัน อีกทั้งยังพบว่าแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ ด้านการวางแผนรวมซึ่งจำแนกตามอายุ พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีช่วงอายุ 36-50 ปี แตกต่างกับช่วงอายุ 51 ปีขึ้นไป และสำหรับช่วงอายุคู่อื่น ๆ พบว่าไม่แตกต่างกัน อย่างไรก็ตาม สำหรับด้านการจัดองค์กรรวม ด้านการจัดสรรคนเข้าทำงานรวม และด้านการสั่งการรวม พบว่าไม่แตกต่างกัน และการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดการหมู่บ้านโอท็อปเพื่อการท่องเที่ยว จำแนกตามระยะเวลาการอาศัยในหมู่บ้าน พบว่า ระยะเวลาการอาศัยในหมู่บ้านที่แตกต่างกัน มีผลทำให้ระดับประสิทธิภาพการจัดการหมู่บ้านโอท็อปเพื่อการท่องเที่ยว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้แก่ ด้านการวางแผนรวม ด้านการจัดองค์กรรวม ด้านการจัดสรรคนเข้าทำงานรวม ด้านการสั่งการรวม นอกจากนี้ ยังพบว่าแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ ด้านการควบคุมรวม จากผลการศึกษาข้างต้น คู่ที่พบว่าแตกต่างได้ทำการเปรียบเทียบรายคู่โดยวิธี Scheffe เพื่อหาว่าระยะเวลาการอาศัยในหมู่บ้านคู่ใด มีความแตกต่างกันในแต่ละประเด็น พบว่า ด้านการวางแผนรวม จำแนกกลุ่มตัวอย่างที่มีระยะเวลาการอาศัยในหมู่บ้าน 3-5 ปี ด้านการจัดองค์กรรวม จำแนกกลุ่มตัวอย่างที่มีตามระยะเวลาการอาศัยในหมู่บ้าน 6-10 ปี ด้านการจัดสรรคนเข้าทำงานรวมจำแนกกลุ่มตัวอย่างที่มีตามระยะเวลาการอาศัยในหมู่บ้าน 6-10 ปี ด้านการสั่งการรวมจำแนกกลุ่มตัวอย่างที่มีตามระยะเวลาการอาศัยในหมู่บ้าน 3-5 ปี และด้านการควบคุมรวมจำแนกกลุ่มตัวอย่างที่มีตามระยะเวลาการอาศัยในหมู่บ้าน 6-10 ปี แตกต่างกับระยะเวลาการอาศัยในหมู่บ้านมากกว่า 10 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สำหรับระยะเวลาการอาศัยในหมู่บ้านคู่อื่นๆ ในแต่ละด้านพบว่าไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

ผลการศึกษาข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามในครั้งนี้พบว่า เพศกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีช่วงอายุระหว่าง 21-35 ปี ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร การศึกษาเฉลี่ยอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย รายได้เฉลี่ยต่อเดือน คือ 10,001-15,000 บาท กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่มีตำแหน่งหน้าที่ / ความรับผิดชอบภายในหมู่บ้าน และกลุ่มตัวอย่างส่วนมากมีระยะเวลาการอาศัยในหมู่บ้านปางขอนมากกว่า 10 ปีขึ้นไป ซึ่งมีความสอดคล้องใกล้เคียงกับงานวิจัยของ สุชาติ ทิพย์สุข และคณะ (2564, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน ตำบลคลองน้อย อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในส่วนของ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่พบเป็นเพศหญิง มีอายุระหว่างอายุ 36-50 ปี มีอาชีพค้าขายและธุรกิจส่วนตัว การศึกษาระดับปริญญาตรีเป็นส่วนใหญ่ รายได้เฉลี่ย 10,001-15,000 บาท ต่อเดือน และมีระยะเวลาอาศัยอยู่ในชุมชนมากกว่า 10 ปี อีกทั้งกลุ่มตัวอย่างได้แสดงความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการจัดการการเป็นหมู่บ้านโอท็อปเพื่อการท่องเที่ยว หมู่บ้านปางขอน ทั้ง 5 ด้านคือ ด้านการวางแผน การจัดการองค์กร การจัดสรรคนเข้าทำงาน การสั่งการ และการควบคุม ในประเด็นด้านการวางแผน ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า สมาชิกชุมชนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพด้านการวางแผนในภาพรวมอยู่ในประสิทธิภาพระดับมาก โดยมีประเด็นนโยบายการจัดการในการใช้ต้นทุนทางภูมิปัญญาครอบคลุมด้านศิลปวัฒนธรรม สมาชิกชุมชนเข้าใจในการวางแผนที่เน้นตามนโยบายสร้างความเชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยวทั้ง 8 เขตตามนโยบาย

ของภาครัฐ การกำหนดกิจกรรมที่ตอบสนองแผนงานด้านสิ่งแวดล้อมของชุมชนมีประสิทธิภาพ และการแจ้งข่าวสารที่ชัดเจนกระตุ้นให้สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมประชุมเพื่อการวางแผนงานมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมากที่สุด ขณะเดียวกัน การวางแผนงานในชุมชนได้รับการยอมรับจากสมาชิกชุมชนทุกคน การวางแผนงานกิจกรรมต่าง ๆ รับฟังความคิดเห็นของสมาชิกและตัดสินใจโดยการมีส่วนร่วม การกำหนดข้อตกลงในการดำเนินงานที่มีความชัดเจนมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก รวมถึงการกำหนดกรอบระยะเวลาที่แน่นอนในการปฏิบัติงานและการวางแผนทางเลือกสำรองเพื่อแก้ไขปัญหาในกรณีฉุกเฉินรับทราบโดยทั่วกัน สมาชิกชุมชนให้ความคิดเห็นว่ามีประสิทธิภาพอยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ในบางประเด็นต้องการการพัฒนาและปรับปรุงให้ดีขึ้น โดยเฉพาะการกำหนดกรอบระยะเวลาที่แน่นอนในการปฏิบัติงานและการวางแผนทางเลือกสำรองเพื่อแก้ไขปัญหาในกรณีฉุกเฉิน มีความสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกับงานวิจัยของ กนกนรา พวงประยงค์ และวิภาภรณ์ เครือจันทร์ (2563, น. 60-61) ได้ศึกษาเรื่องกลยุทธ์การบริหารจัดการองค์กรวิสาหกิจชุมชนกลุ่มอนุรักษ์ป่าชายเลน บ้านแหลมโฮมสเตย์ อำเภอบ้านนา จังหวัดนครราชสีมา ในประเด็นด้านการวางแผน ผลการศึกษาพบว่า ชุมชนยังคงขาดการวางแผนสำรองสำหรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ขึ้นอยู่กับฤดูกาล โดยชุมชนขาดการวางแผนและรายละเอียดของการดำเนินงานล่วงหน้า ในหลายโอกาสจะเป็นการสั่งการแบบเร่งด่วน โดยเฉพาะในวันที่ต้องเริ่มดำเนินกิจกรรม ซึ่งกระทบโดยตรงต่อประสิทธิภาพ คุณภาพ และความคล่องตัวในการดำเนินการต่างๆ ภายในชุมชน นอกจากนี้ยังกระทบไปถึงการจัดสรรสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อนักท่องเที่ยวอีกด้วย แสดงให้เห็นว่าการวางแผนเป็นส่วนที่สำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินกิจกรรมภายในชุมชน ในส่วนของการจัดการองค์กร ผลการศึกษาพบว่า สมาชิกชุมชนมีความเห็นต่อประสิทธิภาพการจัดการหมู่บ้านโฮมสเตย์เพื่อการท่องเที่ยวหมู่บ้านปางขอน อยู่ในระดับมาก โดยมีประเด็นการสร้าง ความเข้าใจในวัตถุประสงค์และข้อกำหนดของชุมชนทุกครั้งในการประชุมมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือการกำหนดกลุ่มงานต่างๆ ตามแผนงานเพื่อดำเนินงานร่วมกันอย่างชัดเจน สมาชิกในชุมชนให้ความร่วมมือกันอย่างสามัคคีในการทำกิจกรรมชุมชนเสริมสร้างให้เกิดความเข้มแข็ง ส่งเสริมแผนการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนา กิจกรรมการเป็นหมู่บ้านโฮมสเตย์เพื่อการท่องเที่ยว กำหนดแผนการประสานงานภายในชุมชนให้ดำเนินไปด้วยความราบรื่น รวมถึง การระบุอำนาจหน้าที่ของสมาชิกชุมชนหรือผู้ที่มีตำแหน่งรับผิดชอบไว้อย่างชัดเจนถึงขอบเขตการดำเนินงาน ภายในชุมชน สมาชิกชุมชนให้ความคิดเห็นว่ามีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ โดยผลการศึกษา มีความสอดคล้องในงานวิจัยของ อาทิตยา วงษ์สีมานันต์ และชมภูณัฐ หุ่นนาค (2563, น.45-47) ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชุมชนควบคู่ผลิตภัณฑ์สินค้าโอท็อปในอำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม ผลการศึกษา พบว่า การจัดการการท่องเที่ยววิถีชุมชนควบคู่กับผลิตภัณฑ์สินค้า OTOP ได้นำแนวคิดทฤษฎี POCCC ของเฮนรี ฟาโยล์ (Henri Fayol) โดยในประเด็นการจัดองค์กรการแบ่งปัน แลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ และความคิดเห็น ของผู้นำชุมชนและสมาชิกชุมชนเกะลัดอีแท่นมีวิธีการทำงานที่สำคัญคือ การกำหนดวาระการประชุมการกำหนดฝ่าย งาน การคัดเลือกสมาชิกให้ดำเนินการและการกำหนดบทบาทหน้าที่ของฝ่ายต่างๆ เป็นส่วนสำคัญที่จะส่งผลการ จัดการบุคลากรในดำเนินงาน รวมถึงการดำเนินกิจกรรมภายในกลุ่ม จะต้องทำการชี้แจงภาระงาน ความรับผิดชอบ ต่อหน้าที่ให้ชัดเจน เพื่อประสิทธิภาพในการดำเนินงาน และเพื่อให้งานสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ร่วมกัน รวมถึง ประเด็นการจัดสรรคนเข้าทำงาน ความคิดเห็นของสมาชิกชุมชนเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดการหมู่บ้านโฮมสเตย์เพื่อ

การท่องเที่ยวหมู่บ้านปางขอน มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมากที่สุด พบว่าประเด็นการวางแผนกำลังคนในการปฏิบัติงานมีความเหมาะสม ได้รับการยอมรับจากสมาชิกชุมชน มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมากที่สุด รวมถึงประเด็นเอกสารการกำหนดคุณลักษณะหน้าที่ / ความรับผิดชอบไว้อย่างชัดเจนการจัดอบรมพัฒนาศักยภาพให้กับสมาชิกอย่างต่อเนื่อง สมาชิกผู้ดำเนินงานมีความเสียสละและมุ่งมั่นในการสร้างความก้าวหน้าให้เกิดแก่ชุมชนมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ สำหรับประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การคัดเลือกบุคคลแต่ละตำแหน่งมีความเหมาะสมตามศักยภาพของบุคคล สมาชิกชุมชนให้ความคิดเห็นว่ามีประสิทธิภาพอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิรฤต เสมอเพื่อน (2557, น. 59) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลกมลาต่อธุรกิจการท่องเที่ยวเพื่อนำไปสู่การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชน ผลการศึกษาด้านบุคลากรพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีระดับการบริหารจัดการของอบต.กมลาด้านบุคลากร ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางโดยมีระดับการบริหารจัดการด้านบุคลากรมากที่สุดในประเด็น เจ้าหน้าที่ของ อบต.กมลามีความรู้ ส่วนประเด็นความสามารถในตำแหน่งงานที่รับมอบหมาย อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาเป็นการอบรมเจ้าหน้าที่อย่างสม่ำเสมอ อยู่ในระดับปานกลาง ผู้ประกอบการ หรือพนักงานสามารถขอคำปรึกษากับเจ้าหน้าที่ได้ตลอดเวลา อยู่ในระดับปานกลาง เจ้าหน้าที่ให้บริการได้อย่างรวดเร็วและถูกต้องอยู่ในระดับปานกลาง และเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการ หรือพนักงานตรวจสอบการทำงานของเจ้าหน้าที่ได้อยู่ในระดับน้อย ประเด็นต่อมา ด้านการสั่งการ ผลการศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกชุมชนเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดการหมู่บ้านโอท็อปเพื่อการท่องเที่ยว แสดงให้เห็นว่า ภาพรวมด้านการสั่งการ มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก โดยมีประเด็นการประสานงานภายในชุมชนมีความชัดเจนจัดประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเป็นประจำทุกเดือน และการดำเนินการร่วมกันในชุมชนเป็นไปด้วยความเป็นมิตรมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมากที่สุด ในส่วนของประเด็นกระตุ้นการดำเนินการในชุมชนด้วยการสร้างแรงจูงใจเพื่อประโยชน์ของชุมชน และการกำกับทิศทางการทำงานเป็นไปตามข้อตกลงที่ตั้งไว้ ตามความเห็นชอบโดยสมาชิกชุมชน มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ สำหรับประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ กระบวนการจัดการปัญหามีขั้นตอนการดำเนินการที่เป็นลายลักษณ์อักษร สมาชิกชุมชนให้ความคิดเห็นว่ามีประสิทธิภาพอยู่ในระดับน้อย ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ อาทิตมา วงษ์สีมานันต์และชมภูษ ทุ่นาค (2563, น. 48-59) โดยผลการศึกษา พบว่าการบังคับบัญชาหรือการสั่งการ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกาะลัดอีแท่นเป็นกลุ่มที่ตั้งขึ้นมาจากการรวมกลุ่มของประชาชนในชุมชน ดำเนินกิจกรรมภายในชุมชนแบบกระจายอำนาจ ตามลำดับขั้นตอนจากผู้บังคับบัญชา โดยมีการใช้เอกสารหนังสือคำสั่งตามแผนงานที่กำหนดไว้ รวมถึงการสื่อสารโดยตรงต่อผู้ดำเนินการในกรณีเร่งด่วน ในการรับมือปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็ว โดยการสั่งการจะเป็นไปตามแนวทางของกฎระเบียบที่เป็นที่ยอมรับจากสมาชิกเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ดังนั้นผู้นำเนินการจึงต้องปฏิบัติตามระเบียบการอย่างเคร่งครัด โดยกรรมการในชุมชนยังสามารถที่จะทำการตรวจสอบการดำเนินงานได้อีกด้วย เพื่อเป็นการรับทราบถึงปัญหาอย่างตรงจุด ทั้งนี้ชุมชนจะมีวิธีการดำเนินการตามลำดับสายชั้นบังคับบัญชาอย่างเป็นลำดับขั้นตอน ในประเด็นด้านการควบคุมความคิดเห็นของสมาชิกชุมชนเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดการหมู่บ้านโอท็อปเพื่อการท่องเที่ยว หมู่บ้านปางขอนมีภาพรวมความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก พบว่า อนุรักษ์อัตลักษณ์ศิลปะการแสดงชนเผ่าของชุมชนได้อย่างเข้มแข็งมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ มีการประยุกต์กิจกรรมชุมชนอย่างสร้างสรรค์ ให้เข้ากับกระแสนิยมสมัยใหม่เพื่อ

เพิ่มความน่าสนใจแก่นักท่องเที่ยว มุ่งเน้นการต่อยอด พัฒนาคุณภาพสินค้าและบริการในการเป็นหมู่บ้านโอท็อปเพื่อการท่องเที่ยว อย่างสม่ำเสมอมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ขณะเดียวกัน หลักเกณฑ์ ข้อกำหนด หรือบทลงโทษมีความชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษรและทราบโดยทั่วกันในการดำเนินการในชุมชน และกำหนดระเบียบการควบคุมดูแลการดำเนินงานภายในชุมชนอย่างเป็นขั้นตอนมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ตรวจสอบกระบวนการดำเนินการในทุกกลุ่มงานในชุมชนได้โดยสมาชิกชุมชนให้ความคิดเห็นว่า มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับน้อยมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกวรา พวงประยงค์ และวิภาภรณ์ เครือจันทร์ (2563, น. 63) ได้ศึกษาเรื่องกลยุทธ์การบริหารจัดการองค์กรวิสาหกิจชุมชนกลุ่มอนุรักษ์ป่าชายเลน บ้านแหลมโฮมสเตย์ อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการศึกษาพบว่า การควบคุมองค์กรวิสาหกิจชุมชนกลุ่มอนุรักษ์ป่าชายเลน บ้านแหลมโฮมสเตย์ ยังคงขาดการให้ความสำคัญต่อการติดตามการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ภายในชุมชน รวมถึงการประเมินผลการดำเนินงานภายหลังจากกิจกรรม โดยสมาชิกในองค์กรขาดความรู้และความเข้าใจในการประเมินผลที่เป็นระบบจึงขาดการสำรวจตรวจสอบประสิทธิภาพการดำเนินงานอย่างที่ควรจะเป็น จึงทำให้ทิศทางการดำเนินงานภายในชุมชนขาดความไหลลื่นและไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกันเนื่องจากขาดความชัดเจน

การทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดการหมู่บ้านโอท็อปเพื่อการท่องเที่ยว หมู่บ้านปางขอน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิกหมู่บ้านปางขอน ได้แก่ เพศ อายุ ตำแหน่ง / หน้าที่ภายในหมู่บ้าน และระยะเวลาการอาศัยในหมู่บ้าน ผลการศึกษาเปรียบเทียบ โดยจำแนกตามเพศ พบว่า เพศที่แตกต่างกันมีผลทำให้ระดับประสิทธิภาพการจัดการหมู่บ้านโอท็อปเพื่อการท่องเที่ยว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้แก่ด้านการวางแผนรวม สำหรับด้านการจัดองค์กรรวม ด้านการจัดสรรคนเข้าทำงานรวม ด้านการสั่งการรวม และด้านการควบคุมรวม พบว่าไม่แตกต่างกัน มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ เสาวคนธ์ เชื้อผู้ดี และพัชรา วงศ์แสงเทียน (2563, น.12) ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจในการบริหารจัดการชุมชนแบบพึ่งตนเองตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกในชุมชนบ่อทอง ตำบลบ่อทอง อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า เพศแตกต่างกันมีความพึงพอใจในการบริหารจัดการชุมชนแบบพึ่งตนเองตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกในชุมชนบ่อทอง หมู่ที่ 2 ตำบลบ่อทอง อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก ไม่แตกต่างกัน อย่างไรก็ตามผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดการหมู่บ้านโอท็อปเพื่อการท่องเที่ยว หมู่บ้านปางขอน จำแนกตามตำแหน่ง / หน้าที่ภายในหมู่บ้าน แตกต่างกัน มีผลทำให้ระดับประสิทธิภาพการจัดการหมู่บ้านโอท็อปเพื่อการท่องเที่ยว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้แก่ ด้านการควบคุมรวม นอกจากนี้ พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ ด้านการจัดสรรคนเข้าทำงานรวมและด้านการสั่งการรวม สำหรับด้านการวางแผนรวมและด้านการจัดองค์กรรวม พบว่าไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ จร เตโชพันธ์ ธิษชนันท์ อิศรเดช และธิดาภูมิ หมั่นมี (2562, น.70) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลซับใหญ่ อำเภอบ้านไร่ จังหวัดชัยภูมิ ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลซับใหญ่ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน และอาชีพ พบว่าประชาชนที่มี อายุ รายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลซับใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับ

14 พฤษภาคม พ.ศ. 2565 เข้าร่วมประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานแบบ Online

สมมติฐานการวิจัย ขณะที่ปัจจัยส่วนบุคคลที่เหลือ คือ เพศ และระดับการศึกษาไม่มีผลต่อความคิดเห็นต่อการบริหาร การพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลซับใหญ่ จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ประเด็นต่อมา การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดการหมู่บ้านโอท็อปเพื่อการท่องเที่ยว หมู่บ้านปางขอน จำแนกตามอายุ พบว่า อายุที่แตกต่างกันมีผลทำให้ระดับประสิทธิภาพการจัดการหมู่บ้านโอท็อปเพื่อการท่องเที่ยว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 คือ ด้านการควบคุมรวม โดยมีช่วงอายุ 18-20 ปี แตกต่างกับช่วงอายุ 21-35 ปี และช่วงอายุ 36-50 ปี นอกจากนี้ ยังพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีช่วงอายุ 21-35 ปี แตกต่างกับช่วงอายุ 51 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และสำหรับช่วงอายุคู่อื่นๆ พบว่าไม่แตกต่างกัน รวมถึงด้านการวางแผนรวม กลุ่มตัวอย่างที่มีช่วงอายุ 36-50 ปี แตกต่างกับช่วงอายุ 51 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สำหรับช่วงอายุคู่อื่นๆ พบว่าไม่แตกต่างกัน สำหรับด้านการจัดองค์กรรวม ด้านการจัดสรรคนเข้าทำงานรวม และด้านการสังการรวม พบว่าไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ นเรศ นาเมืองรักษ์ และคณะ(2560, น.93) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษปัจจัยที่มีความสำคัญในการจัดการป่าชุมชนตามความคิดเห็นของประชาชน: กรณีศึกษาป่าชุมชนโคกหนองโน ตำบลหนองโน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคามโดยผลการศึกษา พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของปัจจัยโดยรวมและเป็นรายด้านในการจัดการป่าชุมชนโคกหนองโน ตำบลหนองโน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ไม่แตกต่างกัน โดยที่ประชาชนในพื้นที่ป่าชุมชนโคกหนองโน ให้ความร่วมมือกันในการอนุรักษ์รักษาพื้นที่ป่าของชุมชนไว้อย่างเข้มแข็ง รวมถึงมีการถ่ายทอดคุณค่าในการรักษาป่าสู่เด็กรุ่นใหม่มีการทำกิจกรรมร่วมกันในชุมชน และประชาชนวัยผู้ใหญ่และผู้สูงอายุให้ความร่วมมือในกิจกรรมที่เกิดขึ้นในชุมชนเช่นกัน ดังนั้น ประชาชนที่มีอายุต่างกันจึงมีการจัดการป่าชุมชนโคกหนองโน ตำบลหนองโน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ไม่แตกต่างกัน และประเด็นสุดท้ายในการการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดการหมู่บ้านโอท็อปเพื่อการท่องเที่ยว ของหมู่บ้านปางขอน จำแนกตามระยะเวลาการอาศัยในหมู่บ้าน พบว่า ระยะเวลาการอาศัยในหมู่บ้านที่แตกต่างกันมีผลทำให้ระดับประสิทธิภาพการจัดการหมู่บ้านโอท็อปเพื่อการท่องเที่ยวแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้แก่ ด้านการวางแผนรวม ด้านการจัดองค์กรรวม ด้านการจัดสรรคนเข้าทำงานรวม ด้านการสังการรวม นอกจากนี้ ด้านที่พบว่าแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ ด้านการควบคุมรวม จากผลการศึกษาข้างต้น คู่ที่พบว่าแตกต่างได้ทำการเปรียบเทียบรายคู่โดยวิธี Scheffe เพื่อหาว่า ระยะเวลาการอาศัยในหมู่บ้านคู่ใดมีความแตกต่างกันโดยประเด็นแรกในการเปรียบเทียบรายคู่ คือ ด้านการวางแผนรวม จำแนกระยะเวลาการอาศัยในหมู่บ้าน 3-5 ปี ด้านการจัดองค์กรรวม จำแนกตามระยะเวลาการอาศัยในหมู่บ้าน 6-10 ปี ด้านการจัดสรรคนเข้าทำงานรวมจำแนกตามระยะเวลาการอาศัยในหมู่บ้าน 6-10 ปี ด้านการสังการรวม จำแนกตามระยะเวลาการอาศัยในหมู่บ้าน 3-5 ปี ด้านการควบคุมรวมจำแนกตามระยะเวลาการอาศัยในหมู่บ้าน 6-10 ปี แตกต่างกับระยะเวลาการอาศัยในหมู่บ้านมากกว่า 10 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สำหรับระยะเวลาการอาศัยในหมู่บ้านคู่อื่น ๆ พบว่าไม่แตกต่างกัน ซึ่งผลการศึกษาที่มีความสอดคล้องใกล้เคียงกับงานวิจัยของณรงค์ โพธิ์ฤกษ์ (2564, น.106) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญาจังหวัดนครปฐม ในการจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนที่มีระยะเวลาอาศัยในพื้นที่ มีส่วนร่วมในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 โดยนำผลการวิเคราะห์ไปเปรียบเทียบ

เชิงซ้อน ด้วยวิธีทดสอบ Least Significant Difference (LSD) ทำการทดสอบหาค่าเฉลี่ยว่าคู่ใดที่ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งผลการทดสอบ พบว่า ประชาชนที่มีระยะเวลาอาศัยในพื้นที่ต่ำกว่า 1 ปี กับประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป มีส่วนร่วมในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

การวิจัยในครั้งนี้มุ่งเน้นศึกษาในเรื่อง “ความคิดเห็นของสมาชิกชุมชนเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดการหมู่บ้านโอท็อปเพื่อการท่องเที่ยว หมู่บ้านปางขอน ตำบลห้วยชมภู อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย” มีวัตถุประสงค์การวิจัย คือ เพื่อศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกชุมชนเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดการของหมู่บ้านโอท็อปเพื่อการท่องเที่ยว และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดการหมู่บ้านโอท็อปเพื่อการท่องเที่ยว จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ เพศ อายุ ตำแหน่งหน้าที่ / ความรับผิดชอบในหมู่บ้าน และระยะเวลาการอาศัยในหมู่บ้านปางขอนของสมาชิกหมู่บ้านปางขอน ตำบลห้วยชมภู อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย โดยชุมชนจะได้ทราบถึงภาพรวมของประสิทธิภาพการดำเนินงานภายในชุมชน อีกทั้ง ได้ทราบถึงความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพด้านการจัดการภายในหมู่บ้านปางขอน สามารถใช้ผลข้อมูลการศึกษาประกอบ เป็นแนวทางวิเคราะห์พิจารณา เพื่อนำไปสู่การแก้ไขข้อบกพร่อง และปรับปรุงการดำเนินงาน รวมถึงเพื่อเสนอแนะแนวทางการบริหารจัดการแก่หมู่บ้าน ในแต่ละประเด็น ทั้งด้านการวางแผน การจัดการ การจัดสรรคนเข้าทำงาน การสั่งการ และการควบคุม อย่างไรก็ตามจากการศึกษาครั้งนี้ ค้นพบประเด็นปัญหาที่สมาชิกชุมชนแสดงความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการจัดการหมู่บ้านโอท็อปเพื่อการท่องเที่ยวหมู่บ้านปางขอนที่ระดับต่ำที่สุดในด้านการสั่งการ (Directing) ในประเด็นกระบวนการจัดการปัญหาในชุมชนมีขั้นตอนการดำเนินการที่เป็นลายลักษณ์อักษร และด้านการควบคุม (Controlling) ในประเด็นตรวจสอบกระบวนการดำเนินการในทุกกลุ่มงานในชุมชนได้ จากประเด็นดังกล่าวที่อยู่ในระดับที่ควรได้รับการปรับปรุง ทั้ง 2 ประการนี้ อาจมีการพิจารณาตามบทบาทที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

ผู้นำชุมชน: ควรพิจารณาจัดทำแผนการสั่งการที่เป็นลายลักษณ์อักษรในการจัดการปัญหาในชุมชน กล่าวคือ กำหนดวัตถุประสงค์ในการดำเนินการแก้ไขปัญหาในแต่ละประเด็นที่เกิดขึ้นในชุมชน กำหนดแผนงาน ขั้นตอนการดำเนินการแก้ไขปัญหา ผู้รับผิดชอบงานในแต่ละฝ่ายที่เกี่ยวข้อง กรอบระยะเวลาการดำเนินการ การติดตามปัญหาและรายงานผลการประเมินภายหลังการดำเนินการ มีการเก็บรวบรวมเอกสารเพื่อใช้ในการอ้างอิง หรือเพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนกิจกรรมต่าง ๆ ต่อไปได้ในอนาคต อีกทั้งผู้นำชุมชนทำการประชาสัมพันธ์ต่อสมาชิกชุมชนอย่างต่อเนื่องเพื่อรับทราบถึงภาพรวมในกระบวนการดำเนินการต่าง ๆ ภายในชุมชนของกลุ่มผู้นำชุมชน และเพื่อสร้างความเข้าใจรับทราบถึงขั้นตอนการดำเนินการของชุมชน รวมถึงควรมีการประเมินความพึงพอใจหลังจากการทำกิจกรรมต่างๆ จากสมาชิกในชุมชนในทุกภาคส่วน และเพื่อเป็นการกระตุ้นการมีส่วนร่วม ผู้นำชุมชนอาจมีการโน้มน้าวใจของสมาชิกชุมชนเพื่อให้เกิดความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมภายในชุมชน ทั้งจากการมีกิจกรรมท่องเที่ยว การเล่นเกมกีฬา หรือทัศนศึกษาร่วมกันของคนในชุมชน เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้คนในชุมชนและเพื่อก่อให้เกิดความสามัคคีของสมาชิกในชุมชนต่อไป

สมาชิกกลุ่มผู้นำชุมชน: เขียนบันทึกการดำเนินงานและปัญหาที่พบระหว่างการดำเนินงานภายในชุมชน เพื่อรายงานต่อหัวหน้าแผนกและผู้นำชุมชน หากพบปัญหาระหว่างการปฏิบัติงาน ควรมีการระดมความคิดภายในแผนกงานที่สังกัด แจ้งให้หัวหน้ากลุ่มงานรับทราบเพื่อชี้แจงปัญหาที่พบ จากนั้นระดมความคิด เขียนร่างวิธีแก้ไข ปัญหาภายในกลุ่มงาน เพื่อเสนอต่อกลุ่มผู้นำชุมชนในวาระการประชุมต่อไป จากนั้นเมื่อมีการแก้ไขปัญหาแล้ว จัดทำเอกสารประเมินความคิดเห็นต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อได้ทราบถึงความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพของการดำเนินการ แก้ไขปัญหาในแต่ละประเด็นที่เกิดขึ้น ซึ่งกระบวนการดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ต่อการคาดการณ์ปัญหา และหลีกเลี่ยง ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต เนื่องจากประสบการณ์การรับมือการแก้ไขปัญหาจะทำให้ผู้ปฏิบัติการสามารถปฏิบัติตามขั้นตอนที่วางแผนไว้ร่วมกันได้อย่างรวดเร็ว และขณะเดียวกันมีคุณภาพในการดำเนินการต่าง ๆ ภายในชุมชน

สมาชิกชุมชน: ให้ความร่วมมือในการร่วมประชุม เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นในชุมชน รวมถึงอาจมีการแสดงความคิดเห็นต่อการนำเสนอแผนงานเมื่อมีคำแนะนำ ให้ความร่วมมือในการประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมจากกลุ่มผู้นำชุมชนอยู่เสมอ มีน้ำใจและมีความสามัคคีต่อเพื่อนสมาชิกในชุมชน เพื่อสร้างบรรยากาศที่เป็นมิตรต่อการอยู่ร่วมกันในชุมชนได้อย่างสงบสุข

ขณะเดียวกัน การศึกษาในครั้งนี้ยังแสดงให้เห็นว่า ประเด็นที่พบว่ายังอยู่ในระดับปานกลาง และต้องการ การปรับปรุงเพื่อการพัฒนาที่ดีขึ้น ประกอบด้วย ด้านการวางแผน (Planning) ในประเด็นการกำหนดกรอบระยะเวลา ที่แน่นอนในการปฏิบัติงาน และการวางแผนทางเลือกสำรองเพื่อแก้ไขปัญหาในกรณีฉุกเฉินรับทราบโดยทั่วกัน เช่นเดียวกันกับด้านการจัดสรรคนเข้าทำงาน (Staffing) พบว่า ประเด็นการคัดเลือกบุคคลแต่ละตำแหน่งมีความเหมาะสมตามศักยภาพของบุคคลยังอยู่ในระดับที่ต้องการการปรับปรุง รวมไปถึงด้านการควบคุม (Controlling) พบว่า ประเด็นกำหนดระเบียบการควบคุมดูแลการดำเนินงานภายในชุมชนอย่างเป็นขั้นตอน และหลักเกณฑ์ ข้อกำหนด หรือบทลงโทษมีความชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษรและทราบโดยทั่วกันในการดำเนินการในชุมชน ซึ่งจากประเด็นตาม รายด้านที่ปรากฏดังกล่าว การดำเนินกิจกรรมที่เป็นไปอย่างเป็นระบบและมีระเบียบต้องอาศัยการวางแผนที่ชัดเจน โดยผู้นำชุมชน ชี้แจงวัตถุประสงค์ให้รับทราบโดยทั่วกัน รวมถึงการมีเอกสารคำสั่งประกอบการดำเนินกิจกรรมใดๆ ที่จัดขึ้นภายในชุมชนอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร รายชื่อผู้รับผิดชอบ การสื่อสารที่ชัดเจนระหว่างผู้ดำเนินการ และมีการตรวจสอบ การประเมินงานอยู่เสมอ ซึ่งจะส่งผลต่อกระบวนการจัดการและการดำเนินการภายในชุมชน การพิจารณาจัดวางระบบให้เหมาะสมทั้ง 5 ด้าน คือ การวางแผน การจัดองค์กร การจัดสรรคนเข้าทำงาน การสั่งการ และการควบคุม จะเป็นประโยชน์อย่างมากต่อการดำเนินการของผู้ปฏิบัติงานในชุมชน โดยการนำของผู้นำชุมชนที่มี ประสิทธิภาพ ควรคำนึงถึงกระบวนการจัดการให้ครอบคลุมรอบด้านจะทำให้ผู้นำชุมชนสามารถทำการชี้แจงกับกลุ่ม สมาชิกผู้นำได้ครบถ้วน ถูกต้อง และทำให้สมาชิกชุมชนสามารถรับทราบวัตถุประสงค์ของแต่ละกิจกรรมและปฏิบัติตามได้ อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ขณะเดียวกันควรให้ความสำคัญด้านงานเอกสารให้มากขึ้น สามารถช่วยให้สั่งการ และการควบคุมของผู้นำชุมชนดำเนินไปได้อย่างครบถ้วน ตรงไปตรงมา อีกทั้งยังสามารถใช้เก็บเป็นหลักฐาน การดำเนินกิจกรรม เพื่อการทบทวน และก่อให้เกิดความสามารถในการตรวจสอบกระบวนการดำเนินการในกลุ่มงาน ในชุมชนได้ตามมา ซึ่งจะส่งผลโดยตรงต่อการพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพของการจัดการการเป็นหมู่บ้านโอท็อป เพื่อการท่องเที่ยวหมู่บ้านปางขอนได้ดียิ่งขึ้นได้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษาเรื่อง “ความคิดเห็นของสมาชิกชุมชนเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดการหมู่บ้านโอท็อปเพื่อการท่องเที่ยว หมู่บ้านปางขอน ตำบลห้วยชมภู อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย” ในครั้งนี้ มีข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

(1) แนะนำให้ศึกษารูปแบบการจัดการการเป็นหมู่บ้านโอท็อปเพื่อการท่องเที่ยวโดยชุมชนอย่างยั่งยืน เพื่อเป็นแนวทาง ตัวอย่างในการจัดการท่องเที่ยวแก่ชุมชนที่มีความโดดเด่นและมีศักยภาพในด้านการท่องเที่ยว การดำเนินงานภายในชุมชนเพื่อรักษาอัตลักษณ์ หรือภูมิปัญญา และเพื่อสร้างความยั่งยืนให้เกิดขึ้นในชุมชนที่มีอยู่มากมายในประเทศไทย

(2) ควรศึกษาด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิกในชุมชน

(3) แนะนำให้มีการศึกษาวิจัยในเชิงคุณภาพพร้อมด้วย เพื่อให้สามารถแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ปัญหา ความต้องการ ผ่านการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อได้ทราบถึงความคิดเห็นโดยตรงจากผู้นำชุมชน หัวหน้างาน สมาชิก ผู้ดำเนินงานโดยตรงจากกลุ่มงานต่างๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการรับผิดชอบงานภายในชุมชน ทำให้ได้รับทราบถึงรายละเอียดของปัญหา เพื่อนำประเด็นต่างๆ ที่ได้มาวิเคราะห์ร่วมกัน และหาทางออกร่วมกันได้อย่างตรงจุด

เอกสารอ้างอิง

- กนกวรรณ พวงประยงค์ และวิภาภรณ์ เครือจันทร์. (2563). กลยุทธ์การบริหารจัดการองค์กรวิสาหกิจ ชุมชน กลุ่มอนุรักษ์ป่าชายเลน บ้านแหลมโฮมสเตย์ อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช. วารสารวิชาการมทร. สุวรรณภูมิมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ, 5(1), 66-67. สืบค้น 7 พฤศจิกายน 2563, จาก <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/rmutsb-hs/article/view/178774/165404>.
- กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย. (2561). คู่มือการบริหารโครงการหมู่บ้าน OTOP เพื่อการท่องเที่ยว (OTOP Village) 8 เส้นทาง (2561). สืบค้น 6 พฤศจิกายน 2562, จาก <http://korat.cdd.go.th/wp-content/uploads/sites/22/2018/05/-Village.pdf>.
- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช. (2547). สถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงตามพระราชดำริบ้านปางขอน อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช. สืบค้น 6 พฤศจิกายน 2562. จาก <http://www.dnp.go.th/rsd/project-area/north/pangkorn/>.
- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2546). การใช้ SPSS for windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล. (พิมพ์ครั้งที่ 6 ฉบับปรับปรุงแก้ไข). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จร เตโชพันธ์ ธีชนันท์ อิศรเดช และฉัตรวิมล หมั่นมี. (2562). การบริหารการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลซับใหญ่อำเภอซับใหญ่ จังหวัดชัยภูมิ. วารสารการบริหารการปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่น, 3(1), 70-77. สืบค้น 14 ตุลาคม 2564, จาก <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/JLGISRRU/article/view/215977/150179>.

- จिरกฤต เสมอเพื่อน. (2557). การบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลมลาต้อธุรกิจการท่องเที่ยวเพื่อนำไปสู่ การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชน. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยธนบุรี, 18(16), 55-64. สืบค้น 6 มิถุนายน 2563, จาก <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/trujournal/article/view/56707/47188>.
- ณรงค์ โพธิ์พุกษานันท์. (2564). การมีส่วนร่วมของชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญาจังหวัดนครปฐม ในการจัดการ การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน. วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ, 6(9), 100-109. สืบค้น 21 มกราคม 2565, จาก <https://so04.tcithaijo.org/index.php/JSBA/article/view/249232/172508>.
- นเรศ นาเมืองรักษ์ ปวีณา ภูมิแดนดิน นฤมล กางเกตุ และศิษย์พงษ์ หกสุวรรณ. (2560). การศึกษาปัจจัยที่มีความ สำคัญในการจัดการป่าชุมชนตามความคิดเห็นของประชาชน: กรณีศึกษาป่าชุมชนโคกหนองโน ตำบลหนอง โน อำเภอมะนัง จังหวัดมหาสารคาม. วารสารช่อพะยอม, 28(1), 87-94. สืบค้น 14 ตุลาคม 2564, จาก <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/ejChophayom/article/view/88870/69900>.
- สถาบันพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. (2562). ส่งเสริมการค้าท่องเที่ยวชุมชนมาแรง โอกาส ผู้ประกอบการเอสเอ็มอี-ผู้ประกอบการท่องเที่ยวชุมชน. สืบค้น 15 ธันวาคม 2562, จาก <https://www.lsmmed.or.th/SPR240962.php>.
- สำนักงานปลัด อบต. ห้วยชมภู. (2562). รายงานผลการส่งเสริมการค้าท่องเที่ยวภายในตำบลห้วยชมภูหมู่บ้านปาง ขอน. สืบค้น 5 พฤศจิกายน 2562, จาก <http://www.huaychompu.go.th/filesAttachment/download/1562299611.pdf>.
- สุชาดา ทิพย์สุข พระครูภาวนาจันทคุณ พระอธิการธวัชชัยแสงโสภณ พระปลัดภูริวิศิษฐ์ชูประดิษฐ์ และพระครูสมุห์ ดิฐภูมิ อินทชาติ. (2564). การจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน ตำบลคลองน้อย อำเภอมะนัง จังหวัดสุราษฎร์ ธานี. วารสารมหาจุฬานาครทรรค์, 8(1), 104-116. สืบค้น 5 กุมภาพันธ์ 2565, จาก <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/JMN/article/view/249612/168222>.
- เสาวคนธ์ เชื้อผู้ดี และพัชรา วงศ์แสงเทียน. (2563). ความพึงพอใจในการบริหารจัดการชุมชนแบบพึ่งตนเองตาม ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกในชุมชนบ่อทอง ตำบลบ่อทอง อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก. วารสารวิทยาการจัดการมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม, 2(1), 3-13. สืบค้น 14 กุมภาพันธ์ 2565, จาก <https://so03.tcithaijo.org/index.php/jmspsru/article/view/244094/165156>.
- องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยชมภู. (2562). สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน. สืบค้น 20 พฤศจิกายน 2562, จาก <http://www.huaychompu.go.th/main.php?id=1>.
- อาทิมา วงษ์สีมานันต์ และชมภูนุช หุ่นนาค. (2563). การพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชุมชนควบคู่ผลิตภัณฑ์สินค้า TOP ในอำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม. (ปริญญาานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ สืบค้นเมื่อ 12 มกราคม 2564, จาก <https://so02.tcithaijo.org/index.php/RCIM/article/view/241063/166875>.
- อินทฤทธิ์ วุยยะกู๋, ผู้ใหญ่บ้านปางขอน หมู่ 7 ตำบลห้วยชมภู อำเภอมะนัง จังหวัดเชียงราย. (2563). สัมภาษณ์, 6 กรกฎาคม 2563.

Conbach, L. Joseph. (1984). *Essential of Psychology and Education*. New York: Mc–Graw Hill.

Harold D. Koontz. (1972). *Analysis of Managerial Functions*. New York : McGraw-Hill Book.

Yamane, Taro. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. Third edition. New york: Harper and Row Publication.